

Mojmírovčan

Časopis obce Mojmirovce

NEPREDAJNÉ
ROČNÍK XXVII.
ČÍSLO 1-2
JANUÁR - FEBRUÁR 2021

- Príhovor
- Samospráva obce informuje
- » Z rokovania OZ
- » Štatistické údaje
- » Sčítanie obyvateľov 2021
- Zaznamenali sme v obci
- » ZO JDS Mojmirovce
- » Mojmirovské kroky
- » Aj mama chodí do školy
- Na zamyslenie
- » Chvála bláznivosti
- Regionálne múzeum
- » Traja králi
- » Malá expozícia signovaných tehál
- Zo života škôl
- » Mikuláš v MŠ
- » Koľko lásky sa zmestí do škatule od topánok
- » Vianočná pošta
- » Záložka do knihy
- » Knihárske remeslo
- MC Urmínček
- » Zaspomínajme si

Titulka:
Návšteva perinbably v Urmíne
Foto:
Ing. Jaroslav Horváth

Zrnko múdrosti:

Aj keby si pacient mohol byť vedomý toho, že jeho stav je veľmi vážny, môže sa uzdraviť, keď má vieru vo svojho dobrého lekára.

Hippokrates

Mojou obcou sú
MOJMIROVCE

Vážení spoluobčania - Mojmirovčania,

rok 2020, ktorý sa práve skončil, bol veľmi zvláštny a ťažký pre celý svet, pre našu krajinu, pre našu obec, ale koniec koncov i pre každého z nás. Dnešný svet, v ktorom žijeme, je tak previazaný, že všetky udalosti cítime takmer vždy aj na vlastnej koži. Bol to rok, kedy niečo neviditeľné spôsobilo viditeľný dopad na ekonomiku podnikateľských subjek-

tov, štátu, obce a v neposlednom rade to významne ovplyvnilo i medziludské vzťahy a zmýšľanie ľudí. Bol to neľahký rok nielen pre obec samotnú, ale i pre jej občanov.

Kto z nás by si ešte pred rokom pomyslel, že to, čo sa začína diať v Číne, sa postupne dotkne tak veľmi aj našej obce a jej obyvateľov? Kto z nás by prorokoval, že oslavy príchodu Nového roka na námestiach sa kvôli zákazom a opatreniam presunú iba do našich obývačiek? Že podanie rúk bude viac gestom obavy z nakazení, ako vyjadrením priateľského gesta?

A predsa sa stalo. Tieto udalosti sa odrazili i v živote našej obce. Každý deň, pri každom rokovaní obecného zastupiteľstva musíme veľmi uvážlivo rozmýšľať ako prehodnotíme priority obce, kam budeme obecné financie investovať, a ako si zároveň budeme naďalej vytvárať finančnú rezervu do ďalších rokov.

Čaká nás rok odvážnych rozhodnutí. Som pripravený ich urobiť a spolu so zastupiteľstvom ich obhájiť. Niekedy som si hovoril, že všetko fungujúce budem posilňovať a všetko nefungujúce budem meniť s rozvahou. Je totiž príliš jednoduché robiť zmeny pre efekt a potom ich ľutovať. Je ale ďaleko zložitejšie počkať, nájsť príčinu a potom ju odstrániť. Je to zdĺhavé, nie príliš obľúbené, ale spoločnými silami a vzájomným porozumením to spolu zvládneme.

V mene svojom a v mene obecného zastupiteľstva i zamestnancov obce vám želim v nadchádzajúcom novom roku 2021 hlavne pevné zdravie, pokoj v rodine, veľa Božích milostí a veľkú dávku optimizmu. Verím, že už v priebehu roka sa budeme môcť stretnúť s úsmevom na tvári a slovo pandémie zostane len vyblednutou spomienkou.

Mgr. Martin Palka,
starosta obce

Uzávierka čísla:
10. deň v mesiaci.
Adresa na zasielanie
príspevkov:
mojmirovcan@mojmirovce.sk

Mojmirovčan
- mesačník obce Mojmirovce

Vydáva: Obec Mojmirovce
Námestie sv. Ladislava 931/7
951 15 Mojmirovce
IČO: 00308269
Telefón: 037/7798268
e-mail: starosta@mojmirovce.sk

Zostavila redakčná rada:
predseda
Bc. Tomáš Poledník
členovia:
Mgr. Lívia Belanová
Ing. Jaroslav Horváth
Mgr. Tatiana Ivanová
Mgr. Dagmar Kiššová
Mgr. Gertrúda Štrámová
Tatiana Tóthová

Registračné číslo časopisu
Mojmirovčan:
EV 3260/09.
ISSN 1339 - 0988

Zodpovedný:
Mgr. Martin Palka
- starosta obce
Redakčná rada si vyhradzuje
právo krátiť a upravovať
príspevky.
Neuverejnené a nevyžiadané
príspevky nevraciamy.
Časopis je zverejnený
v elektronickej verzii (PDF)
na webovej stránke obce.

Grafický dizajn, dtp grafika:
Pavol Deglovič
PANTER PMD s.r.o Nitra,
0905 259 609,
e-mail: studio@panter-pmd.sk,
www.panter-pmd.sk

Testovanie v Mojmirovciach

Januárové víkendy patrili v okrese Nitra plošnému testovaniu. Ani naša obec nebola výnimkou. Starostovia dotknutých obcí, vrátane Mojmiroviec, sa na sviatok Troch kráľov oficiálne dozvedeli, že obce nitrianskeho okresu čakajú tri kolá víkendového plošného testovania. Vedenie obce si muselo poradiť s veľmi rýchlou organizačnou prípravou a technickým zabezpečením testovania v krátkom časovom horizonte. Takisto muselo nájsť riešenie, ako svojich občanov ušetriť od zdĺhavého vyčkávania v radoch na testovanie, a zbytočne ich nevystavovať riziku prechladnutia alebo prípadného nakazenia sa. Z predchádzajúceho novembrového celoplošného testovania sme však získali dostatok poznatkov, ktoré nám umožnili nájsť vhodný funkčný rezervačný systém prostredníctvom telefonického objednávania časov odberu. Aj keď si to vyžadovalo viac personálneho zabezpečenia, celý organizačný tím svoju úlohu zvládol výborne a výsledkom bol plynulý priebeh celého testovania, ktorý občania ocenili. Preto pri tejto príležitosti chcem opätovne poďakovať všetkým občanom za bezkonfliktný priebeh, trpezlivosť a pochopenie, ako aj dôsledné dodržiavanie rezervovaných termínov a časov. Bez ich súčinnosti by tento model nebol úspešný. Mimoriadne poďakovanie patrí všetkým, ktorí pomohli a prispeli k dobrému priebehu testovania, a to Petrovi Fuskovi, Andrejovi Milošiakovi, Martinovi Slašťanovi, členom DHZ Mojmirovce, OO PZ SR v Mojmirovciach, samozrejme skvelým zdravotníkom, ako aj administrátorom. Som nesmierne rád, že sa nám darí vytvárať skvelé tímy, ktoré pracujú s plným nasadením pre našich občanov. V neposlednom rade moja VĎAKA patrí aj operátorom na telefónoch, pani riaditeľkám ZŠ, MŠ a učiteľkám z našej MŠ.

Mgr. Martin Palka, starosta obce

Mikuláš v Urmíne

Napriek pandemickým opatreniam mikulášska družina detí neklamala a vo svojom tradičnom termíne navštívila našu obec. Tentokrát prebiehala vzácna návšteva inak ako po minulé roky. Mikuláš na vysvietenom koči spolu s anjelom a čertom prechádzali ulicami Mojmiroviec a v predvianočnom čase robili radosť deťom, aj dospelým.

Z rokovania obecného zastupiteľstva

Zákonom č. 184/2018 Z. z. došlo k novelizácii zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti. Touto novelou došlo k zásadnej zmene chápania postavenia zvierat. Po novom má živé zviera osobitný význam a hodnotu ako živý tvor, ktorý je schopný vnímať vlastnými zmyslami a v občianskoprávných vzťahoch má osobitné postavenie. Vo vzťahu k obciam do prijatia uvedenej novely existovala v zákone o veterinárnej starostlivosti len všeobecná požiadavka na zriaďovanie a podieľaní sa obcí na prevádzke útulkov pre zvieratá, pričom obec bola povinná zabezpečiť odchyt túlavých zvierat na území obce. Po novom pribudli obciam nové povinnosti. O opustené (túlavé) zvieratá sa musia obce postarať samy. Obce teda môžu tieto zariadenia prevádzkovať samy alebo si ich služby musia objednať, prípadne sa inak podieľať na ich fungovaní. Konkrétnejšie je však obec tiež povinná: a) zabezpečiť odchyt túlavých zvierat na území obce a ich umiestnenie do karanténnej stanice alebo útulku pre zvieratá prostredníctvom osoby schválenej na odchyt túlavých zvierat, b) prevziať túlavé zviera nájdene na území obce od nálezcu a umiestniť ho v karanténnej stanici alebo útulku pre zvieratá. Nezvyklým počínom zákonodarca je uloženie povinnosti obci zabezpečiť trvalé označenie psa (mikročipom, tzv. transpondérom), ak jeho vlastníkov bola uložená pokuta za nezabezpečenie trvalého označenia psa a ak táto pokuta bola aj vlastníkom zaplatená. Starosta obce preto informoval poslancov o týchto nových povinnostiach obce pri odchyt túlavých zvierat (v našom prípade hlavne psov) a režime ďalšieho nakladania s odchytými zvieratami. Poslancom predložil návrh Zmluvy o spolupráci pri odchyt a manažmente túlavých zvierat s útulkom Regionálne centrum Slobody zvierat v Nitre, o.z., Na Hôrke 43/13, 949 11 Nitra. Výhodou tejto zmluvy je, že cena jedného odchytu je 100,- € vrátane DPH, a že vlastníctvo odchytenej zvieratá po 3 mesiacoch od odchytu prechádza na útulok, a nie na obec, čím obec ušetrí značnú časť financií do budúcnosti. Obecné zastupiteľstvo v tejto súvislosti schválilo uzavretie Zmluvy o spolupráci pri odchyt a manažmente túlavých zvierat s útulkom Regionálne centrum Slobody zvierat v Nitre.

Starosta obce informoval poslancov o možnosti čerpania návratnej finančnej výpomoci z Ministerstva financií SR vo výške výpadku podielových daní za rok 2020, čo pre obec Mojmirovce predstavuje výšku 70.240,- €. Z uvedeného dôvodu bola hlavná kontrolórka obce požiadaná o stanovisko k prípadnému čerpaniu návratnej finančnej výpomoci z MF SR. V stanovisku hlavného kontrolóra obce je konštatované, že podmienky pre prijatie návratnej finančnej výpomoci vo výške 70.240,- € sú v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy dodržané, a teda Obec Mojmirovce môže žiadať ponúkanú návratnú finančnú výpomoc vo výške výpadku podielových daní za rok 2020. Starosta obce na základe prerokovaného bodu a pozitívneho stanoviska hlavného kontrolóra k návratnej finančnej výpomoci z MF SR informoval poslancov o možnostiach účelu čerpania tejto výpomoci. Sú to investično-prevádzkové potreby obce Mojmirovce, ktoré boli plánované na rok 2020. Medzi prioritné patrí najmä dofinancovanie nákupu traktoru s príslušenstvom, nových kontajnerov ako vybavenie zberového dvora v Mojmirovciach, kúpa traktorovej kosačky, financovanie prípravnej projektovej dokumentácie výmeny vodomerov v obci a dofinancovanie investičných projektov. Starosta obce bližšie špecifikoval nevyhnutnú potrebu obnovy komunálnej techniky v obci Mojmirovce. Súčasný traktor Zetor ŠPZ NR 604 AC je rok výroby 1983, nespĺňa už technické parametre a má každoročne zvýšené náklady na údržbu a samotnú prevádzku. Na základe uvedenej rozpravy obecné zastupiteľstvo jednomyseľne schválilo prijatie návratnej finančnej výpomoci na základe Uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 494 z 12. 8. 2020 vo výške 70.240,00 € a použitie návratnej finančnej výpomoci na výkon samosprávnych pôsobností z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020 a zároveň poverilo starostu obce k podpísaniu zmluvnej dokumentácie k návratnej finančnej výpomoci.

Na decembrovom zasadnutí boli poslanci oboznamení o zámere vysporiadať pozemky v obci - ulica Kúrie, a to z dôvodu budúceho zámeru polohy kanalizačnej siete v tejto lokalite. Ulica Kúrie spolu s časťou Cintorínskej ulice a Na Vřsku sú posledné ulice bez možnosti napojenia sa obyvateľov na verejnú kanalizačnú sieť. Obec má spracovanú projektovú dokumentáciu ku kanalizačnej sieti na ul. Na Vřsku, pripravuje sa

projektová dokumentácia pre časť Cintorínskej ulice a ul. Kúrie. Pokiaľ by obec mala záujem pri týchto investíciách žiadať o spolufinancovanie zo zdrojov EÚ a štátu, je nutné sa preukázať vlastníctvom k pozemkom, cez ktoré by investícia bola realizovaná, čo je v prípade ulice Kúrie tohto času nemožné. Pri audite vlastníkov pozemkov bolo zistené, že značnú časť vlastníkov zastupuje Slovenský pozemkový fond. Preto starosta obce požiadala poslancov obecného zastupiteľstva o súhlas, aby v mene obce mohol začať rokovať so Slovenským pozemkovým fondom (SPF) ohľadne vysporiadania predmetných pozemkov. Poslanci schválili zámer vysporiadania pozemkov v ulici Kúrie a poverili starostu obce Mojmirovce Mgr. Martina Palku na všetky právne úkony, ktoré budú súvisieť s vysporiadaním pozemkov v ulici Kúrie, najmä rokovanie so SPF, pričom samotné kúpe, resp. zámenné zmluvy budú podliehať budúcim schvaľovaniam v obecnom zastupiteľstve.

Na poslednom zasadnutí OZ v roku 2020 bol poslancom predložený návrh na úpravu termínu vývozu skla občanom od roku 2021. Do decembra 2020 bol schválený režim vývozu každú prvú stredu v mesiaci. Navrhovaný režim pre rok 2021 bol 3x ročne - po vianočných a novoročných sviatkoch, po veľkonočných sviatkoch a v septembri každého roka. Dôvodom navrhovanej zmeny bola celoročná možnosť obyvateľstva odovzdať sklo na zberovom dvore takmer každú sobotu, zefektívnenie nákladov pri zbere tejto komodity (zvýšená spotreba PHM a opotrebenie služobných vozidiel obce), zníženie počtu zamestnancov obce vykonávajúcich vonkajšie práce, časové straty súvisiace so zberom skla, čiastočné zneužívanie tejto služby, a to vykladanie aj iných odpadov (spolu so sklom sa vo vreciach nachádzali iné odpady, ktoré museli zamestnanci dodatočne na zberovom dvore triediť). Obecné zastupiteľstvo z uvedených dôvodov schválilo zmenu režimu pri službe vývozu skla domácnostiam v obci Mojmirovce od roku 2021, a to 3x do roka s termínmi vždy po vianočných a novoročných sviatkoch, po veľkonočných sviatkoch a v septembri každého roka, pričom presný deň sa stanoví na základe pracovného kalendára.

Poslanec Ing. Rudolf Ďurčanský informoval obecné zastupiteľstvo o postupe riešenia zvýšenia bezpečnosti chodcov a cestnej premávky na križovatke Ivanská ulica x Hasičská ulica

(pri požiarnej zbrojnici). V zmysle Uznesenie č. 244/19/2020 zo dňa 4. 9. 2020 bola oslovená Mgr. Jurajom Švarcom Regionálna správa ciest a Okresný úrad (nakoľko Ivanská ulica je cesta III. triedy a patrí pod správu VÚC Nitra). Následne po diskusnom príspevku Mgr. Juraja Švarca poslanec Ďurčanský navrhol, aby obec Mojmirovce iniciovala stretnutie priamo v obci za účasti všetkých zainteresovaných strán, aby sa tak hľadalo technicky možné a finančne dostupné spoločné riešenie na zvýšenie bezpečnosti inkriminovanej križovatky. Poslanci poverili starostu obce sprostredkovaním stretnutia zástupcov Regionálnej správy ciest a Okresného úradu Nitra, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií v obci Mojmirovce a hľadaním riešenia na zvýšenie bezpečnosti chodcov a cestnej premávky na križovatke Ivanská ulica a Hasičská ulica (pri požiarnej zbrojnici).

Mesto Nitra bolo oslovené Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR vo veci vytvorenia Udržateľného mestského rozvoja (UMR) ako integrovaného mestského strategicko-plánovacieho regiónu na programové obdobie 2021-2027. Podmienkou vytvorenia UMR je minimálne 40 000 obyvateľov daného územia. UMR bude integrovanou súčasťou Integrovaného územnej stratégie Nitrianskeho samosprávneho kraja (IÚS NSK) ako tomu bolo v tomto programovom období. UMR bude mať vytvorenú vlastnú alokáciu v rámci pripravovaného Operačného programu Slovensko. Členovia UMR budú tvoriť základ Kooperačnej rady, ktorá bude rozhodovať o pridelovaní financií v novom programovom období. UMR bude autonómny v rozhodovaní o projektoch vo svojom území voči IÚS NSK a bude mať tiež zastúpenie v Rade partnerstva v 5. komore. Starosta obce preto informoval poslancov o možnosti podpísať s Mestom Nitra Memorandum o spolupráci. Dôvodom spolupráce je možnosť obce Mojmirovce spolupodieľať sa na regionálnom rozvoji a využívať finančné výhody v novom programovom období 2021-2027. K uvedenej informácii poslanci schválili účasť obce Mojmirovce v území Udržateľného mestského rozvoja Nitra ako integrovaného mestského strategicko-plánovacieho regiónu na programové obdobie 2021-2027 a odporučili starostovi obce podpísať Memorandum o spolupráci na príprave Integrovaného územnej stratégie udržateľného mestského rozvoja Nitra v zmysle predloženého materiálu.

Niektoré zaujímavé štatistické údaje z matričného úradu a evidencie obyvateľstva za rok 2020

K 31. 12. 2020 mala naša obec 2915 obyvateľov. V roku 2020 sa v našej obci narodilo 21 detí a zomrelo 32 občanov. V matričnom obvode v Mojmírovciach bolo uzatvorených 27 manželstiev. Do obce sa k trvalému pobytu prihlásilo 29 občanov a odhlásilo sa 30 občanov.

Stav a pohyb obyvateľstva v našej obci Mojmírovce v rokoch 2010 – 2020:

Ukazovateľ / rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Trvalý pobyt (stav k 1. 1.)	2 804	2 824	2 861	2 879	2 871	2 858	2 886	2 885	2 888	2 917	2 927
Živo narodení	24	36	25	24	36	26	32	23	31	28	21
Zomretí	28	20	30	26	32	26	42	40	26	23	32
Prisťahovaní na trvalý pobyt	62	54	47	64	53	79	59	64	54	45	29
Vysťahovaní z trvalého pobytu	38	33	24	70	70	51	50	48	30	40	30
Trvalý pobyt (stav k 31. 12.)	2 824	2 861	2 879	2 871	2 858	2 886	2 885	2 888	2 917	2 927	2 915

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Vážení občania, sčítanie obyvateľov, domov a bytov je jedno z najvýznamnejších štatistických zisťovaní nielen u nás, ale i vo svete. Svojou prípravou a realizáciou patrí k najnáročnejším štatistickým zisťovaniam.

Povinnosť sčítať sa vyplnením sčítacieho formulára majú všetci obyvatelia SR. Pre účely sčítania sa obyvateľom rozumie každý, kto má v SR trvalý, prechodný alebo tolerovaný pobyt. Obyvateľom sa rozumie aj občan Európskej únie, ktorý má na území SR obvyklý pobyt. Za neplnoletého obyvateľa a za obyvateľa, ktorý nie je spôsobilý na právne úkony, má povinnosť vyplniť sčítací formulár jeho zákonný zástupca.

Všetky údaje v sčítacom formulári sa musia vzťahovať k rozhodujúcemu okamihu sčítania, ktorým je polnoc zo štvrtka 31. 12. 2020 na piatok 1. 1. 2021. Sčítanie sa uskutoční v dobe od 15. 2. 2021 do 31. 3. 2021. Obyvateľ bude mať na sčítanie 6 kalendárnych týždňov. Občania budú vyplňať sčítací formulár na www.scitanie.sk alebo cez mobilnú aplikáciu.

Ak sa občan nemôže, alebo nevie sčítať sám, môže sa sčítať za pomoci stacionárneho asistenta na kontaktnom mieste. Na obecnom úrade budú

vytvorené dve kontaktné miesta, na matričnom úrade a na klientskom centre, kde vám so sčítaním ochotne pomôžeme. Ak by sa občan nemohol dostaviť ani na kontaktné miesto, napr. z dôvodu mobility, a nemôže požiadať o pomoc ani blízku osobu, môže telefonicky požiadať o pomoc mobilného asistenta.

Na záver chceme poprosiť občanov, aby v tejto náročnej dobe, ktorú žijeme, pomohli so sčítaním svojim starým rodičom, starším spoluobčanom, či imobilným občanom. Je jednoduchšie a rýchlejšie sčítať sa elektronicky z pohodlia domova, a tým eliminovať pohyb občanov v tomto období.

Výsledky zo sčítania obyvateľov, domov a bytov, ktoré sa uskutočnia v roku 2021, budú do budúcnosti dôležitým zdrojom informácií pre všetky sféry života, pre verejný a súkromný sektor, odbornú i laickú verejnosť a prinesú nenahraditeľné informácie o stave spoločnosti, o jej demografických, sociálno - ekonomických a kultúrnych štruktúrach.

SODB SČÍTANIE
2+21 OBYVATEĽOV,
DOMOV A BYTOV

G. Hlinková

ZO JDS Mojmírovce v roku 2020

Základná organizácia Jednoty dôchodcov na Slovensku v Mojmírovciach bola založená 25. januára 2000 s počtom členov 18. V roku 2020 oslávila 20. výročie svojej úspešnej činnosti pod vedením zakladajúceho predsedu pána Vincenta Belana s počtom členov 141.

6. marca 2020 na výročnej členskej schôdzi ZO ukončil svoju činnosť doterajší predseda ZO a za jeho nástupcu bol zvolený Ing. Daniel Mičiak.

Týždeň po výročnej členskej schôdzi došlo z dôvodu pandemickej situácie k obmedzeniu spoločenského života. Ako celá spoločnosť aj naša ZO musela prejsť do iného režimu činnosti ako sme boli zvyknutí. Naplánované činnosti odrazu nebolo možné uskutočňovať a z ročného plánu postupne vypadávali.

Po čiastočnom zlepšení situácie ZO zabezpečovala pre svojich členov poukazy na rekondično-liečebné pobyty. Celkovo bolo zabezpečených šesť poukazov, z ktorých boli z dôvodu nepriaznivej pandemickej situácie využité dva.

Tradičný zber papiera sa nám za pomoci obecného úradu podarilo zorganizovať 6. júna s celkom slušným množstvom 1860 kg odovzdaného papiera, za ktorý sme do pokladne získali 115,32 €.

Traja naši členovia sa 3. septembra zúčastnili turnaja v petangu v Lužiankach. Túto športovú aktivitu vhodnú pre seniorov by sme v budúcnosti chceli rozbehnúť aj v Mojmírovciach.

22. októbra sa 6 našich členov zúčastnilo brigády na zbere hrozna miestneho PD spolu s

členmi ZO záhradkárov, čím sme sa aspoň trochu chceli odvdáčiť nášmu dlhoročnému štedrému sponzorovi.

V novembri sme si pripomenuli dvadsiate výročie založenia speváckeho súboru SENIOR, ktorý v rámci našej ZO pod vedením organizačného vedúceho pána Vincenta Belana a umeleckého vedúceho Bc. Rudolfa Arpáša pri rôznych príležitostiach úspešne reprezentoval nielen našu ZO, ale aj obec. Oslava tohto jubilea sa rovnako nemohla uskutočniť a dúfame, že sa bude konať po skončení pandémie.

Okresná organizácia JDS Nitra udelila v novembri vyznamenanie III. stupňa za dobrovoľnú prácu v prospech starších občanov našej členke, pani Jarmile Macákovej. Pani Macáková bola členkou zakladajúceho výboru ZO v roku 2000 a dodnes aktívne pracuje vo výbore ZO. Srdečne jej gratulujeme.

Rok 2020 bol aj z pohľadu činnosti našej ZO iný ako predchádzajúce roky. Nemohli sme sa stretávať na kultúrno - spoločenských, športových, osvetových, vzdelávacích, poznávacích, či iných aktivitách.

Výbor ZO stále pociťoval, že je svojím členom niečo dlžný. Preto sme spolu s vedením našej obce každému členovi našej ZO (ktorý mal zaplatený členský príspevok) odovzdali príspevok vo forme nákupnej poukážky COOP Jednota v hodnote 5 €. Aspoň takto sme našim členom chceli spríjemniť obdobie konca roka.

Dnes už žijeme v roku 2021. Bohužiaľ, pandemická situácia stále nie je dobrá a ako sa bude vyvíjať, nevieme. Poprajme si, aby sme sa vrátili do normálneho života čo najrýchlejšie.

DM

Bilancia po dvoch desaťročiach činnosti

Občianske združenie Mojmirovské kroky vzniklo v roku 2001 z iniciatívy niekoľkých nadšencov (Rudolf Arpáš, Miroslav Belan, Peter Belák, Alena Bohunčáková, Jozef Filo, Imrich Kováč, Daniela Kozáková, Róbert Žilík). Združenie vzniklo za účelom podporovať rôzne oblasti života obce formou verejnoprospešných aktivít prostredníctvom rôznych grantov, dotácií a hlavne z 2% zo zaplatenej dane. **Postupne sa činnosť združenia vyprofilovala v zmysle platných stanov do troch hlavných oblastí:**

- ochrana a zveľaďovanie životného prostredia, oživovanie tradícií, ochrana a obnova historických pamiatok, ochrana ľudských práv a duchovných hodnôt;
- podpora detí a mládeže po stránke fyzického a duševného rozvoja a celkového duchovného rastu;
- podpora občianskych aktivít v sociálnej oblasti, vrátane podpory hendikepovaných detí, mládeže a starších ľudí.

V období rokov 2002 – 2020 sa nám podarilo získať celkom viac ako 116 000,00 eur. Z toho 87 428,00 eur z 2 % a 3 % zo zaplatenej dane a 29 177,00 eur z rôznych grantov a dotácií.

Získané finančné prostriedky sme rozdeľovali do troch oblastí:

- podpora detí a mládeže vrátane znevýhodnených skupín a podpora voľnočasových aktivít dospelých;
- zveľaďovanie životného prostredia a ochrana kultúrnych pamiatok;
- poznávanie Slovenska a Európy.

Zveľaďovanie životného prostredia a ochrana kultúrnych pamiatok

Z celkovej získanej sumy sme v období 2010 – 2012 investovali viac ako 20 000,00 eur do revitalizácie chráneného areálu Parku Mojmirovce. Príležitostne sme zabezpečili aj kosenie areálu parku a jeho čistenie. Necelých 10 000,00 eur sme v dvoch častiach investovali do opráv a

obnovy národnej kultúrnej pamiatky Kostola sv. Ladislava. Ďalšie finančné prostriedky boli použité pri rekonštrukcii Kaplnky sv. Urbana, artézskych studní a úprav ich okolia, taktiež na opravu Piety na cintoríne smerom do Svätoplukova a podstavca sochy Panny Márie na námestí, ale i na označenie drobných sakrálnych pamiatok v obci.

Podpora detí a mládeže vrátane znevýhodnených skupín a podpora voľnočasových aktivít dospelých

V rámci tejto oblasti bola naša najväčšia investícia do revitalizácie trávniku na futbalovom ihrisku (približne 3 000,00 eur). Postupne sme prispievali aj na dresy a tričky pre malých futbalistov, ako i na iné materiálne zabezpečenie futbalu. Každoročne podporujeme stolnotenisové podujatia, memoriály Vojtecha Kincela a MVDr. Pavla Hájeka. Pozornosť sme venovali aj podpore umeleckých aktivít detí a mládeže. Podporovali sme dievčenskú skupinu Lučina a počas niekoľkých rokov činnosť Základnej umeleckej školy v Mojmirovciach. Finančne sme podporovali detské denné tábory (2004 – 2008). Pomáhali sme založiť a niekoľko rokov financovať Klub fotografie a videa. Taktiež sme pomáhali speváckej skupine Senior a dychovej hudbe Mojmirovská kapela. Podporovali sme činnosť farského spevokolu Happy Day a hudobnej skupiny

Zurmina. Okrem toho sme pomohli „rozbehnúť“ Klub tvorivosti, voľnočasovú aktivitu pre ženy, a v období 2009 – 2013 sme ho materiálne zabezpečovali. Taktiež sme podporovali dobrovoľnú skupinu žien v telovýchovnej aktivite Za zdravý chrbát, dobrovoľnú skupinu cyklistov v organizovaní cyklotúr po Slovensku a okolitých krajinách, činnosť v oblasti športovej streľby a cyklistické výlety po regióne pre starých rodičov a vnúčatá.

Pozornosť venujeme spolupráci so školami. Podporujeme činnosť detí v Materskej škole Mojmirovce, Základnej škole Mojmirovce sme pomohli financovať vydanie Pamätnice k 30. výročiu otvorenia novej budovy ZŠ. V rámci dobrej spolupráce s Odborným učilištom internátnym Mojmirovce každoročne podporujeme činnosť znevýhodnenej mládeže. Počas niekoľkých rokov sme spolupracovali s neziskovou organizáciou Šťastný život. Zdravotne znevýhodnené deti a mládež podporujeme i individuálne.

V rámci podpory dobrovoľných zdravotníkov a hasičov sme podporili DHZ Mojmirovce a priebežne tiež Miestny spolok Slovenského červeného kríža a Slovenský zväz zdravotne postihnutých.

Podporovali sme aj publikačnú činnosť – vydanie spevníka pre deti materských škôl a publikácie o motorizme.

Poznávanie Slovenska a Európy

V spolupráci s inými spoločenskými organizáciami v obci (Jednota dôchodcov na Slovensku, DV COOP Jednota, Slovenský zväz záhradkárov a OZ INŠPIRÁCIA) sme spolufinancovali niekoľko poznávacích zájazdov a exkurzií pre našich občanov na Slovensku aj v zahraničí.

Zabezpečili sme občanom účasť na unikátnych putovných svetových výstavách Európa okolo roku 1000 a TITANIC. Podporili sme účasť občanov na niekoľkých ročníkoch dostihových pretekov koní v Bratislave, súčasťou ktorých bolo pripomenutie si historicky prvých konských dostihov v strednej Európe organizovaných v Mojmirovciach v roku 1814.

Od roku 2009 realizujeme projekt Poznávanie našich susedov a Európu, ktorého cieľom je lepšie poznať kultúru a históriu krajín Európy a ich súvislosti s históriou Slovenskej republiky. Vďaka tomuto projektu mali naši občania

možnosť navštíviť Poľsko, Belgicko – Európsky parlament, Luxemburg – Európsky súdny dvor, Nemecko a niekoľkokrát Rakúsko, Maďarsko a Česko.

Za cieľ našich ciest sme vyberali zaujímavé miesta z pohľadu histórie a súčasnosti európskeho priestoru; mnohé z nich sú významnými miestami európskeho a svetového významu.

Len pre zaujímavosť. Zorganizovali sme 17 zájazdov pre dospelých a 5 pre rodičov a deti. Celková účasť bola viac ako 1000 účastníkov.

Okrem bežných aktivít sme reagovali aj na nepredvídané udalosti ako boli povodne alebo epidémia COVID-19. V roku 2005 sme sa zapojili do humanitárnej pomoci, ktorá smerovala do bulharskej obce Jakoruda, postihnutej obrovskými povodňami. V roku 2010 sme pomohli obci Maňa, tiež postihnutej povodňami, a to zapožičaním vysúšačov. V roku 2020 sme obci Mojmirovce finančne prispeli na zabezpečenie ochranných rúšok a dezinfekčných prostriedkov a darovali sme ochranné rúška deťom v ZŠ Mojmirovce.

Mnohé spomenuté aktivity sú už len milými spomienkami, ale podstatné je, že za 20 rokov aktívnej činnosti sa nám podarilo získať prostriedky použiť účelne pre našu obec a jej ob-

čanov. Teda to, čo z 2% zo zaplatenej dane získame do obce, občanom v inej podobe vrátime.

Je smutné, že výsledky niektorých projektov, ako napríklad udržiavaný park, alebo upravené artézske studne, sú namiesto ochrany a zveľačovania devastované.

V súčasnosti má združenie 34 členov. Radu združenia tvoria Daniela Kozáková, Vladimír Martiška, Alena Bohunčáková, Marcela Köblösová, Martina Mičinová, Imrich Kováč a Vladimír Subi. Revízna komisia pracuje v zložení Jozef Filo, Nora Letková a Margita Cintulová.

Na záver chcem poďakovať za spoluprácu obci Mojmirovce, PD Mojmirovce, spoločnosti

Tauris Nitria, s.r.o. a Farskému úradu Mojmirovce. Vďaka patrí i všetkým organizáciám, školským zariadeniam, dobrovoľníkom, sympatizantom a tým, ktorí nám prispievajú formou 2% - 3% zo zaplatenej dane. V neposlednom rade patrí poďakovanie členom Rady a Revíznej komisii.

Na začiatku roka 2021 želim v mene združenia všetkým čitateľom veľa zdravia a sil zvládnuť súčasnú náročnú situáciu a skorý návrat do bežného života.

Za OZ Mojmirovské kroky **Daniela Kozáková**

Foto: Archív OZ Mojmirovské kroky

„Aj mama chodí do školy“

...tak znela téma 26. ročníka Dobrej noviny, verejnej zbierky na podporu rozvojových projektov pre chudobných a zraniteľných v krajinách subsaharskej Afriky. Vo východnom regióne africkej Ugandy pôsobí Arcidiecézna charita Tororo, s ktorou Dobrá novina spolupracuje od roku 2016. Hranice arcidiecézy siahajú od Viktóriinho jazera na juhu až po hranice s Južným Sudánom na severe. Na západe hraničí s arcidiecézami Kampala a Gulu a na východe s Keňou. Charita podporuje podnikateľské aktivity farských skupín a vzdeláva mladé matky, ktoré neskončili základnú alebo strednú školu. Oblasť patrí medzi najchudobnejšie regióny Ugandy a aspoň takýmto spôsobom sa príjmy mnohých rodín zlepšujú. Arcidiecéza Tororo pozostáva zo 46 farností. Spravuje dve nemocnice, štrnásť zdravotníckych centier, sirotinec a dve centrá pre deti so zdravotným znevýhodnením. Podľa údajov z augusta 2020 slúži veriacim 129 kňazov a viac ako 940 katechetov.

V tomto ročníku sa naša farnosť zapojila do šírenia Dobrej noviny počas vianočných sviatkov veľmi netradične. Mladí koledníci sa napriek pandemickým obmedzeniam/opatreniam nedali odradiť a svoje prania dobra ľuďom rozdávali nie od domu k domu, ale online, vo forme videa, ktoré je zverejnené aj na internetovej stránke našej farnosti: <https://>

farnostmojmirovce.sk/udialo-sa. Takto sa mohlo vinšovanie dostať do viacerých domácností. Keďže je táto akcia spojená s verejnou zbierkou na podporu rozvojových projektov, mohli dobrodinci prispieť nie priamo koledníkom, ale nejakou peňažnou sumou na účet Dobrej noviny alebo do stacionárnej pokladničky v našom kostole... a samozrejme modlitbou.

Vďaka Božej pomoci sa nám podarilo pripraviť radostné a prospešné podujatie. Ďakujeme nášmu vdp. Jozefovi Markovi za požehnanie pre koledníkov (ešte pred sviatkami počas sv. omše v kostole), deťom, ich rodičom a ľuďom za prijatie Dobrej noviny!

Mgr. Mária Jankulárová

Chvála bláznivosti

Stredoveký teológ a filozof Erasmus Rotterdamský (1469 – 1536) v roku 1508 napísal kritický humanistický text Chvála bláznivosti. Venoval ho priateľovi utopistovi Tomášovi Mórovi. Píše: „*Dostal som nápad zložiť žartovnú chváloreč na bláznivosť*“. A ja, milý čitateľ, som si položil otázku, čo by to boli za fašangi bez bláznivosti (zvlášť v tejto dobe)? Odpoveď som našiel pri čítaní tohto mimoriadneho diela Erazmovho, lebo:

„... (bláznivosť) jediná dokáže svojou mocou rozveseliť bohov a ľudí, rozptýliť ťaživé útrpnosti duševné. Bláznivosť sama vytrubovala do sveta svoju vlastnú chválu a sama o sebe skladala piesne. Lebo kto môže podať o sebe lepší obraz ako sama ona? Bláznivosti bolo vždy najmilšie vravieť tak, ako jej zobák narástol a tárať, čo slina na jazyk prinesie“. Erasmus Rotterdamský ďalej píše: „... rodiskom bláznivosti sú samotné ostrovy blažených, kde všetko vyrastá bez siania a bez orby. Vraj ju živili svojimi prsiami dve najpôvabnejšie nymfy – Opilosť, dcéra Baccha a Nevzdelanosť, dcéra Panova. Ostatnú družinu dotvára Sebaláska s pyšne zodvihnutým obočím, Lichotivosť s tieskajúcimi rukami, Léthé – bohynia zabudnutia, chodiaca v polospánku, Lenivosť s rukami preloženými do kríža, Rozkoš je ovenčená ružovým vienkem a šíri pach voňaviek, Šialenosť vypliešťa oči, čo blúdiť kolom dokola. Vykřmená lesklokoža Nenažranosť uzatvára túto podivuhodnú družinu patriacu bláznivosti, ktorá s ich pomocou ovláda celý svet!“

Nuž, bláznivosť je jediná vec, ktorá predlžuje inak tak prchavú mladosť a oddiaľuje útrpnú starobu. Prečo je napríklad Bacchus vždy mladý a opitý, že celý život len hoduje a tancuje. Vulkanus šaškuje pri hostinách bohov a udržuje dobrú náladu pri ich mulatšágoch nielen svojim poskakovaním, ale tiež svojimi vtípmi. Aj starý Silénus často predvádza svoj divý dedinský tanec, spolu s ním sa dokola motá Polyfémus a ľahko poletujúce bosonohé Nymfy. Satyrovia, spolovice kozly, skáču, Pan všetkých rozosmeje nechutnými nápevmi, bohovia počávajú – zvlášť

ak sú pripití od nektáru. Ako prezieravo sa príroda, matka a stvoriteľka ľudského pokolenia, postarala o to, aby korenie hlúposti nikdy nechýbalo; veď múdrosť nie je nič iné než dať sa viesť rozumom, naopak hlúposť nie je nič iné než byť ovládaný vášňami. A preto, o čo viac vášní než rozumu vložil Jupiter do ľudí, len aby ich život nebol tak smutný a zachmúrený!

Či ste si nevšimli tých mrzúňov, čo sú ponorení do štúdia filozofie, alebo zahľbení v iných vážnych problémoch, že sa z nich stali starci už skôr, než dospeli do junoštvá a to preto, že starosti a usilovné premýšľanie postupne ubíjalo ich ducha a odčerpalo z nich životnú silu?

Na svete je všetko plné bláznivosti, je to dielo bláznov medzi bláznami. Takými kadejakými hlúposťami je možné pôsobiť na to ohromné a silné zviera – ľud. Je niečo bláznivejšie, než keď kandidát úradu pokorne obchádza ľud a pochlebuje mu? Keď si rôznymi darmi vykupuje jeho priazeň? Keď sa toľko hlupákov ženie za potleskom a on sa teší z ich výkrikov súhlasu?

Keď sa dá triumfálne nosiť po celom meste ako nejaký obraz na obdiv ľudu a stojí na námestí ako bronzová socha? Uvážte, že pred očami všetkého ľudu sú slávnostne prehlásení za bohov tí najzločinnejší tyraní! Celý ľudský život nie je nič iné než akási hra bláznovstva. Všetka za mnoho výhod, čo vám život ponúka, vďačíte len bláznivosti. A čo je pritom to najpríjemnejšie: využívate bláznivosť druhých. Erasmus Rotterdamský ďalej píše:

„Ako nie je nič hlúpejšieho než múdrosť na nevhodnom mieste, tak nie je nič nerozumnejšieho než zvrátená rozumnosť“. A pokračuje kritickými slovami: „Keby si sa mohol pozrieť na tento ľudský zmätok a na to hemženie z mesiacca, myslel by si si, že máš pred očami ohromný roj múch alebo komárov, ktorí sa medzi sebou hádajú, bojujú, kradnú, bavia sa, laškujú, rodia sa, slabnú, umierajú“.

Na tomto mieste zastavím tok myšlienok, ktoré vril v hlavu Erazma Rotterdamského pred vyše päťsto rokmi. Pripomína vám to, ctení čitatelia, našu súčasnosť, alebo je to len náhodná paralela s fašiangovým maškarným sprievodom? Erasmus sa ľúči s čitateľom slovami: „Často i bláznivý človek niečo múdreho môže nám povedať“. Zostaňte radšej zdraví, veselí - ako chorí, vystrašení!

Robet Žilík, foto: internet

Traja králi

*My trá králi ideme k vám, šťastí, zdravi
neseme vám. Šťastí, zdravi, dlhé letá,
my ideme k vám zdaleka...*
(úryvok z piesne z regiónu Ponitria).

6. január je už od 3. storočia sviatkom Zjavenia Pána. Pripomína tri zázraky: príchod mudrcov z Východu, Ježišov krst a zázrak v Káne Galilejskej. V 4. storočí sa tento sviatok rozšíril smerom na západ, kde sa kládol dôraz predovšetkým na udalosť klaňania sa troch kráľov malému Ježišovi. O troch kráľoch sa vo Svätom písme píše ako o mudrcoch prichádzajúcich od východu – možno z Perzie, z Chaldejska alebo Arábie. Koľko ich bolo, to sa iba predpokladá podľa počtu troch darov, ktoré priniesli – zlato, kadidlo a myrhu. Ich mená tiež nepoznáme. Mená Gašpar, Melicher a Baltazár sa spomínajú až v 12. storočí. Podľa tradície na sviatok Zjavenia pána kňaz tradične pokropí obydlie svätenou vodou a na dvere napíše kriedou nový letopočet a písmená C+M+B, čo znamená Christus Mansionem Benedicat – Kristus nech žehná tento dom. Píšu sa aj písmená G+M+B, čo sú začiatkové písmená mien troch kráľov. Gašpar, Melicher, Baltazár. Traja králi sú vo výtvarnom umení najčastejšie zobrazovaní ako traja muži v rôznom veku. V západnej kultúre je jeden z kráľov zobrazovaný ako černocho. Po návrate do vlasti sa traja mudrci (králi), ako prví pohania, ktorí uverili v Boha, dali pokrstiť. Neskôr pôsobili ako biskupi a ich pozostatky sú uložené v Katedrále sv. Petra v Kolíne nad Rýnom.

Nielen traja králi sa prišli pokloniť malému Ježiškovi. Boli to aj pastieri, ktorí v noci bdeli a strážili svoje stádo. Zjavil sa im anjel a zvestoval im narodenie Spasiteľa. Pastieri sa vybrali do Betlehema, kde našli Máriu a Jozefa a dieťaťko uložené v jaslach...

Tento výjav zachytáva krásna rytina v jednej zo vzácných kníh urmínskej farskej knižnice.

Malá expozícia signovaných tehál v našom múzeu

Zaujímavou súčasťou expozícií nášho múzea, ktoré sa zameriava predovšetkým na rodovú históriu, je podzemie, kde sa snažíme v súčasnej dobe dobudovať expozíciu vinárstva a vinohradníctva, malé lapidárium a malú expozíciu signovaných tehál nájdených v našom regióne.

Ručná výroba tehál bola remeselnícka činnosť so svojimi pravidlami a tradíciami a bohatou históriou siahajúcou až do rímskych čias, kedy Rimania v roku 71 n. l. založili prvú výrobu v Stupave a v 2. storočí v Gerulate, Komárne a Trenčíne. Neskoršie priemyselné výroby, ktoré u nás začalo až v polovici 19. storočia, prinieslo využívanie nových strojov a technológií. Tehla sa tak stala u nás najpoužívanejším stavebným materiálom. Na identifikáciu a zaradenie novovekých tehál slúžilo ich značenie, kolkovanie. Značky sa začali objavovať už od konca stredoveku. Pri značkách na tehách rozoznávame, či ide o písmená alebo číslce. Čísla zvyčajne označujú letopočet a písmená sú iniciálami mena vlastníka alebo prenajímateľa tehelne. Pri čítaní iniciál mien je sťažujúcim momentom, že niektoré písmená označujú skratky spoločenských (šľachtických), vojenských a cirkevných titulov. U nás napríklad CIH - Comes Imrich Hunyady (tehelňa Urmín, 19. storočie). Tehelňa v Urmíne mala iba jednu pec a produkovala tehly len pre vlastníkovu potrebu.

V expozícii máme najčastejšie tehly s nasledujúcimi značkami:

- GHI** – Gróf Huňady, Imrich, 19. stor., Mojmirovce,
- PAG** – Princeps Antonius Grassalkovitsch (lat. princeps = knieža),
- CN** – Civitas Neutra - mesto Nitra, 18. - 19. st.,
- AEDU** – Arciepiscopatus Dominium Ujvariensis - Novozámocké panstvo Ostrihomskej arcidiecézy (18. - 19. st.),
- BWA** – tehelňa baróna Alberta Wodiandera v Komjaticiach,
- W** – Wodianer, Komjatice, koniec 19. stor.,
- WHM** – Mór Wodianer 1810 - 1885, tehelňa v Komjaticiach,
- NST** – Nagy Surány Tégagyár - slovensky Veľkošurianska tehelňa - Šurany (okr. Nové Zámky), 1865 – 1918,
- UI** – Nitra, 18. - 19. st.,
- VCN** – Venerabilis Capituli Nitriensis - Veľavážená Nitrianska kapitula, 90. roky 19. stor.,
- SzG** – región Nové Zámky, 19. - 20. st.,
- U** – Tehelňa rodiny Užovič v Kyneku pri Nitre, 2. pol. 19. stor.,
- PA** – Sasinkovo (Hlohovec), kaštieľ,
- A** – Comes Appel.

Poznámka: Tehly za pomoci stránky *OZ Laterarius – spoločnosť pre výskum histórie tehliarstva* (www.laterarius.sk) pomohli identifikovať naši spolupracovníci *Mgr. Pavol Doman* (naš kolega muzeológ v roku 2019) a *Bc. Jozef Konya*, študent muzeológie – náš praktikant. Za pomoc im ďakujeme.

Aj našej obce sa dotkol holokaust

27. januára si každoročne pripomínáme Medzinárodný deň pamiatky obetí holokaustu. Pripomína nám utrpenie ľudí, medzi nimi aj šesť miliónov židovských obetí.

O dejinách Židov v Urmíne nemáme veľa ucelených poznatkov. Prameňmi sú dokumenty z hunyadyovského archívu, účtovných kníh, hospodárskych súpisov, súdnych spisov, matrik, farských protokolov a z celokrajinského sčítania ľudu z rokov 1784 – 1787 a z roku 1828. V Ur-

míne fungovala židovská náboženská obec. Mala vlastnú školu, mikve (kúpeľ) a miestni Židia vlastnili tri obchody s textilom, dva hostince, pekáreň, mäsiarstvo, obchody so zmiešaným tovarom. Činných bolo aj niekoľko poľnohospodárov a v prevádzke mali aj mlyn. V Urmíne stála kedysi synagóga, už po nej niet ani stopy. Po vzniku vojnovnej Slovenskej republiky žilo v Urmíne asi 40 rodín. V školskom roku 1940/41 boli židovské deti vylúčené z verejných škôl, Židom sa začali rušiť živnosti a viaceré ich podniky boli v Urmíne arizované. Deportácie začali v marci v roku 1942. Niekoľkých mužov odviezli do zberného tábora v Novákoch. 30. marca boli mnohí deportovaní do koncentračného tábora Majdanek v Poľsku. 1. apríla boli mladé ženy deportované cez Bratislavu – Patrónku do Osvienčimu. Po 11. apríli bolo mnoho ľudí odvezených do Nitry a odtiaľ do geta Rajowiec v Poľsku. Geto bolo zlikvidované v lete 1942, všetkých tam zabil. V ďalšom období boli rodiny z Urmína transportované do Osvienčimu. Po vypuknutí SNP sa niekoľko miestnych Židov ukrývalo u nežidovského obyvateľstva, mnohých Nemci postrieľali a iní išli s transportmi cez Sereď do vyhladzovacích táborov. Po skončení vojny sa do Urmína vrátilo asi 20 Židov, z ktorých nie všetci boli pôvodnými obyvateľmi Urmína. Po roku 1948, keď Urmín bol premenovaný na Mojmirovce, tu žilo už iba 19 Židov, ktorí sa do roka takmer všetci vysťahovali do Izraela.

Zdroj: Bibiana Timková: *K dejinám Židov z Urmína* (Diplomová práca, UKF v Nitre)

Mikuláš v materskej škole

*Mikuláš je dedko starý,
vie on robiť veľké čary...*

Presvedčil nás o tom opäť i v decembri 2020, napriek pretrvávajúcej nepriaznivej situácii. Deti plné očakávania a s iskričkami v očiach čakali na Mikuláša pod rozsvieteným stromčekom pred regionálnym múzeom.

Dupot konských kopýtok a cinkanie zvončeka bolo počuť už z diaľky a oči detí sa hneď rozžiarili úprimnou radosťou. Mikuláš prišiel aj so svojimi pomocníkmi, anjelikom a čertom, na voze ťahanom koníkom. Najstaršie deti našej materskej školy ho privítali krásnymi básňami a piesňami, za ktoré ich Mikuláš odmenil sladkými balíčkami. Po nich prichádzala trieda za triedou a každá mala pre Mikuláša a jeho pomocníkov pripravenú originálnu básničku i pesničku. Žiadne z detí neodišlo so smutnou tváričkou. Práve naopak. S úsmevom na tvári, so sladkými odmenami v rukách a plné dojmov a zážitkov sa rozlúčili s Mikulášom.

Čarovnú chvíľu s Mikulášom nám pomohol zrealizovať Martin Kriššák ako Mikuláš, Miroslav Lidaj s vozom a kobyľkou Soňou a Diskont Mojmírovce prispel sladkými balíčkami pre deti a s prekvapením pre pani učiteľky. Zamestnankyne regionálneho múzea zapožičali vianočný stromček a zabezpečili fotenie. Všetkým vyslovujeme veľké ĎAKUJEM.

Mária Krivušová

Koľko lásky sa zmestí do škatule od topánok?

Tak znie názov kampane, ktorej cieľom je obdarovať na Vianoce seniorov v domovoch dôchodcov. Hlavnou myšlienkou je urobiť radosť osamelým starým ľuďom, priniesť im niečo výnimočné do často stereotypných dní, postarať sa o milé prekvapenie a potešiť ich maličkosťou. Do zbierky sa mohol zapojiť každý dobrý človek na Slovensku. Stačilo naplniť škatuľu od topánok maličkosťami, ktoré môžu potešiť babičku alebo deduška v domove dôchodcov. Milé a dojemné podujatie sa koná už tri roky a do tretieho ročníka sa zapojili aj zamestnanci našej školy. Do škatule sme vložili niečo voňavé, niečo sladké či slané, niečo na čítanie či na zahriatie (ponožky, šatky) a niečo ručne vyrobené na pamiatku.

Mgr. Daniela Valíčková

Vianočná pošta

Päťdesiat žiakov tretieho a štvrtého ročníka ZŠ sa prihlásilo a zapojilo do projektu VIANOČNÁ POŠTA PRE SENIOROV.

Projekt Vianočnej pošty sa uskutočnil na Slovensku už po štvrtýkrát. Naši žiaci sa v ňom pridali k dobrovoľníkom z iných slovenských škôl, aby potešili starkých v domovoch seniorov v Bratislave, Hurbanove, Šelpiciach a vo Vranove nad Topľou. Pohľadnice žiaci ozdobili farebnými motívami s tematikou Vianoc, obrázkami horiacich sviečok, či postavičkami snehuliakov. Každá pohľadnica mala konkrétneho adresáta, ktorému žiaci napísali vianočné pranie a pridali aj svoj podpis.

Mgr. Kristína Káčerová

Záložka do knihy

Slovenská pedagogická knižnica v Bratislave zorganizovala v roku 2020 už 11. ročník česko-slovenského projektu Záložka do knihy spája školy.

Naša základná škola sa do projektu zapája každoročne. V tomto školskom roku sme si vybrali školu z družobnej obce Šardice. Žiaci vyrábali záložky rozmanitých tvarov na tému „Radosť z čítania je ukrytá vo veršoch básní alebo v próze.“ Viacerí sa inšpirovali klasickými rozprávkami, ako sú Popoluška, Tri prasiatka, či Červená čiapočka, no obľúbeným motívom boli aj dobrodružstvá čarodejníka Harryho Pottera. S českými rovesníkmi si naši žiaci vzájomne vymenili päťdesiat záložiek. Napriek nepriaznivej situácii a zatvoreným školám na Slovensku i v Českej republike bol projekt úspešný a žiakov kreatívne záložky veľmi potešili. Určite ich využijú pri ich vlastnom čítaní. Budú im pripomínať českých kamarátov a ich zážitky s knihami.

Mgr. Monika Palatická

Knihárske remeslo

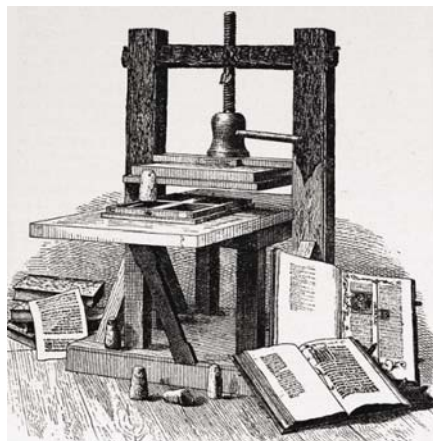
V učebnom odbore Polygrafická výroba – knižárne a kartonáž sa žiaci OUI Mojmirovce učia vyhotoviť jednoduché knihárske výrobky – knižné dosky, mäkké, polotvrde a tvrdé knižné väzby, spisové a venovacie dosky. Súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu sú i náučné exkurzie. Žiaľ, súčasná situácia s Covid-19 neumožnila žiakom navštíviť knihársku dielňu v Žiline, najdlhšie fungujúcu dielňu s rodinnou tradíciou na Slovensku, v ktorej sa vykonávajú ručné práce knižných väzieb.

Školská knižnica OUI Mojmirovce v spolupráci s majsterkami učebného odboru Silviou Cívánovou a Jarmilou Tancíkovou preto pripravila a zorganizovala náhradné náučné podujatie. Žiaci sa o knihárskej dielni v Žiline a pani knižárke Lide Mlichovej dozvedeli prostredníctvom prečítaného publicistického textu uverejnenom v Magazíne o knihách. Naši žiaci videli, že o ručnú knihársku prácu je stále záujem. Aktuálne sa prejavuje najmä pri kronikách, pamätných knihách a bibliografiách.

Budúci absolventi sa dennodenne presviedčajú, že Mojmirovčania i ľudia z regiónu si do školy dávajú zväzovať obľúbené časopisy, či zachraňovať staršie modlitebné knižky. Študenti zasa nosia na zviazanie záverečné, bakalárske a magisterské práce. Pani majsterky dokážu vytvoriť kožené puzdrá na obecné kroniky a vedia ručne zlátiť.

Žiaci si na vzdelávacom podujatí vypočuli, že zariadenie, aké majú v knihárskej dielni v Žiline, sa veľmi podobá na naše zariadenie. Dlhý pracovný stôl, už takmer historické knihárske stroje, ručná zlatička, vretenový lis a pákové nožnice dotvárajú atmosféru odborného výcviku. Žiaci sa na záverečné skúšky pripravujú tri školské roky.

Táto práca sa nedá robiť bez lásky ku knihám. Tú pedagógovia odborného učilišťa vstúpajú žiakom nielen prostredníctvom výučby literatúry, ale aj v podobe rôznych netradičných edukačných podujatí. Súčasťou podujatia o žilinskej dielni bolo počúvanie úryvku z podcastu Denníka N „Najkrajšie knihy chodia ku mne vtedy, keď na ne dozrie čas...“ o vzácnnej dáme Lide Mlichovej, ktorá na jeseň oslávila jubileum. Celý svoj život zasvätila nádhornej práci umeleckej knižvizačky v knihárskej dielni, ktorú zdedila po otcovi.

Dúfame, že po odznení pandémie sa s pani Mlichovou stretne aj osobne a našim žiakom porozpráva o nobilese knihárskeho remesla.

PaedDr. Iveta Štefanovičová
Foto: Zuzana Kis Cintulová,
internet

Zaspomínajme si

Mnohí z vás si určite spomínajú, ako sa v roku 2017 otvorilo Materské centrum Urmínček. Nie všetci však vedia, čo všetko otvoreniu predchádzalo. Keď si spätne prezerám fotografie z podujatí, ktoré sa v MC uskutočnili, uvedomujem si, že vytvorím takúto komunitu pre rodiny s deťmi, ale aj pre ďalších obyvateľov Mojmiroviec a blízkeho okolia, bolo pre našu obec veľkým prínosom. Verím, že s mojim názorom sa stožňujú viaceré mamičky, ktoré sa v začiatkoch nepoznali a dnes, vďaka tejto komunite, vznikli nové priateľstvá či už našich najmenších, alebo nás mamičiek. Som veľmi šťastná, že som vďaka tomuto projektu v obci našla nové priateľstvá, ktoré pretrvávajú dodnes. Pamätám si na prvé stretnutie rodičov v roku 2016, na ktorom sme si v priestoroch RMM hromadne odsúhlasili tento projekt spolu s pánom starostom. Vďaka obci a rodičom, ktorí nám prispeli svojim časom alebo sponzorstvom v akejkolvek podobe, sme mohli dňa 14. mája 2017 slávnostne otvoriť Materské centrum Urmínček. Rada by som sa poďakovala naozaj každému človeku, ktorý sa akokoľvek zapojil a podieľal na fungovaní MC.

Roky ubiehali a s pomocou šikovných rodičov sme dokázali vytvoriť mnohé podujatia a akcie pre deti a rodičov. Vďaka obci a RMM sme mohli uskutočniť viaceré verejné podujatia, súčasťou ktorých boli nielen mladé rodiny s deťmi, ale aj seniori a rodiny z okolitých obcí. Rada by som spomenula Lampiónový sprievod a

Vianočnú dedinu, ktoré sa stali tradíciou materského centra.

MC nie je len o hraní sa s deťmi, ale v prvom rade je jeho cieľom vytváranie už spomínanej komunity medzi ľuďmi. Od roku 2017 sa uskutočnilo veľké množstvo akcií, kurzov pre deti aj dospelých, podujatí, koncertov či divadiel.

Viacerí umelci, ktorých sme oslovili na začiatku, ako napríklad Notový Danny či Divadielko Svetielko, nás sprevádzali podujatiami v MC po celý čas a dodnes s nimi spolupracujeme. Každoročne sme s mamičkami vytvárali harmonogram podujatí a snažili sa vybrať zaujímavé aktivity, o ktoré majú ľudia záujem. Veľmi úspešným bol napríklad kurz pre dospelých, ale i staršie deti, na ktorom sme sa s lektorkou Zuzkou učili pliesť košíky z pedigu. Všetky podujatia v priebehu rokov sme sa snažili zaznamenať na fotografiách a v článkoch Mojmirovčana.

Tento článok som venovala spomínaniu na roky práce v MC nie preto, že by sa mal Urmínček zatvoriť - aj keď momentálne nám situácia nedovolí fungovať, ale práve preto, že v roku 2020 vedenie MC Urmínček prevzala mamička Zuzka. Od otvorenia centra sa o vedenie MC starali viaceré mamičky, no rokmi naše deti vyrástli a mamičky čakali nástup do práce. Je to kolobeh, ktorý má však veľmi pozitívny vplyv na fungovanie materských centier. Každá mamička má svoje originálne nápady a dokáže tak vniesť do organizácie podujatí svoje vlastné čaro. Toto čaro vám od septembra prináša mamička Zuzana Švarcová, ktorá sa tejto funkcie zhostila s radosťou, za čo som jej veľmi vďačná. Úprimne si myslím, že tento rok bude pre materské centrá po celom Slovensku veľkou skúškou, avšak verím, že pod vedením Zuzky to všetko ustojíme a zvládneme.

Mgr. Lívia Belanová

Určite mi dáte za pravdu, že k fašiangovému obdobiu neodmysliteľne patria fánky a šišky. Receptov je neúrekom a vybrať si ten správny nie je vždy jednoduché, veď gazdinky sa vždy snažia, aby si ich blízki pochutnali na tom najlepšom. Ponúkame vám preto tieto osvedčené recepty:

Tradičné fašiangové pochúťky fánky s tvarohom a šišky

Potrebuje:

2 vajcia , 250 g tvarohu,
300 g hladkej múky špeciál,
2 PL kryštálového cukru,
1 zarovnanú lyžičku sódy
bikarbóny, štamperlík rumu,
1dl mlieka , olej na
vyprážanie

Posýpka:

100 g práškoveho cukru,
1 vanilkový cukor

Postup:

Z prísad vypracujeme vláčne cesto a rozvaľkáme na hrúbku 2-3 mm. Ostrôžkou/radielkom pokrájame cesto na pásy, každý pás na koso-dĺžniky a do stredu môžeme urobiť malý rez. Vyprážame na rozpálenom oleji do ružova z každej strany. Ešte teplé fánky obalujeme v zmesi práškoveho a vanilkového cukru.

Potrebuje:

500 g hladkej múky špeciál, 2 žĺtky, štamperlík rumu, 1 PL oleja, 1 PL práškoveho cukru, na hrot noža soľ, kvások v mlieku z 20 g kvasníc, olej na vyprážanie

Postup:

Vypracujeme jemné kysnuté cesto a rozvaľkáme ho na hrúbku 7 mm. Vykrajujeme pohárom alebo formičkou tvary kruhu. Do stredu kruhu dáme hustejší džem a prázdny kruhom prikryjeme. Kraje pritlačíme a znovu pohárom vykrojíme. Necháme 10-15 minút prikryté utierkou podkysnúť a potom vyprážame v rozpálenom oleji z jednej strany prikryté a po obrátení na druhú stranu odkryté. Na vyprážanie potrebujeme toľko oleja, aby v ňom šišky plávali. Po vybratí uložíme na plytkú misu vystlanú servítkou, aby sme odstránili prebytok oleja. Pred podávaním posypeme práškovým cukrom.

Nech vám všetkým tradičné fašiangové pochúťky chutia.

Mária Černeková - foto: TT

Foto: Ing. Jaroslav Horváth

STARÉ ČASOPISY

ROHÁČ, KAMARÁT,
FILMaDIVADLO, KINO,
ELEKTRÓN, AUTO-MOTO ...
výkup 0905 259 609

mail: pd@panter-pmd.sk

Foto: Dominika Klačanová

Autoškola PANTER

JAZDÍME BEZPEČNE!

Výcvik žiadateľov o vodičské oprávnenie sk. B a B96

 Autoškola PANTER Golianova 83 Nitra - Čermáň ♠ Infolinka: 0905 554 888

VYKONÁVAME JADROVÉ VRTANIE DO ŽELEZOBETÓNU,
MURIVA, KAMEŇA

Prevrtáme základ, veniec, chodník, plot, oporný múr. Vhodné pre digestor, kanalizáciu, komín, rozvody vody, plyn. Vrtáme v priemeroch od 20 mm – 400 mm, vypilujeme rôzne otvory. Obhliadka zdarma. INFO: 0918 371 809 ☎ www.vrtanie.eu